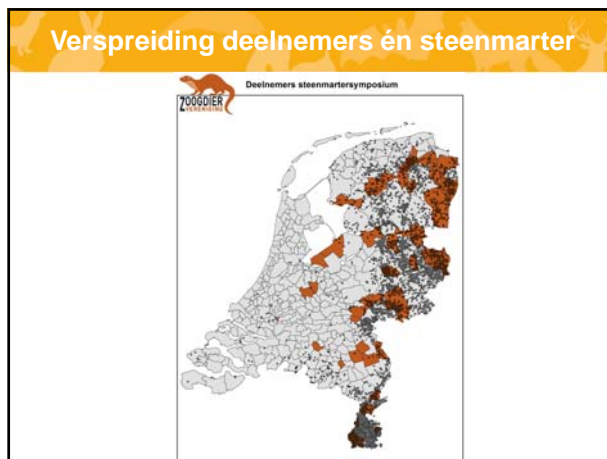

Praktische omgang met juridische bescherming

Steenmartersymposium
6 november 2013

Stefan Vreugdenhil

Hoe ziet de bescherming er uit?

Flora- en faunawet (2002)

Steenmarters mag je niet:

- Doden of verwonden (art. 9)
- Vangen, bemachtigen of met oog daarop opsporen (art. 9)
- Opzettelijk verontrusten (art. 10)
- Verblijfplaatsen verstoren, beschadigen of vernielen (art. 11)
- **Vast en in functie!**
- Vervoeren, onder je hebben of verkopen (art. 13)

Ontheffing nodig bij:

- Ruimtelijke ingreep (art. 75a) via Dienst Regelingen (EZ)
- Overlast en schade (art. 68) via provincie

Zorgplicht (art. 2)

Waarom is de steenmarter beschermd?

Steenmarter werd veel bejaagd, o.a. voor de pels

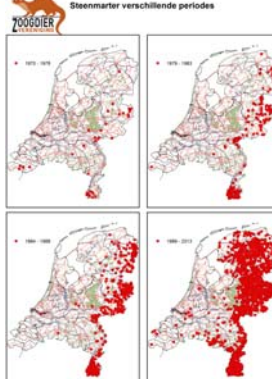
Vanaf 1942 is bejaging verboden

Inmiddels was steenmarter zeldzaamheid

Sinds jaren '80 weer forse toename

Wettelijke bescherming moet nieuwe teruggang voorkomen

Verwarring mogelijk met boommarter

Boommarter versus steenmarter

Boommarter zeldzamer, geeft zelden overlast

Verspreiding overlapt steeds meer

What's in a name...

Boommarter

Foto's: Dick Klees

Steenmarter

Maar...

Klachten over steenmarters in dorpen Sittard-Geleen

De politieke partij GOB in Sittard-Geleen wil dat de gemeente de overlast door steenmarters in kaart brengt en aanpakt.

Volgens de partij neemt de overlast door de kleine roofdieren sterk toe. Met name vanuit de buurtplatforms in Holtum, Limbricht, Greveebicht, Obbicht en Born komen veel klachten binnen.

De steenmarters kruipen onder de motorkap van auto's en knagen daar aan kabels en slangen. Ook dringen ze regelmatig huizen binnen. Daar veroorzaken ze geluids- en stankoverlast.

Bestrijden van de steenmarter is lastig, want het gaat om een beschermde diersoort.

→ mail de redactie

Bron: website L1, 16 mei 2013

...en...

Steenmarter bij twintig wedstrijduiven dood in Paterswolde

DVHN | Gepubliceerd op 20 juli 2013, 19:41
Laatst bijgewerkt op 21 juli 2013, 00:33

PATERSWOLDE - Al dertig jaar postduivenhouder en dan tot de ontdekking komen dat een twintigtal wedstrijduiven dood in het hok ligt. Het overkwam duivenmelker Arend Zweers uit Paterswolde.

Bij sommige is de kop eraf gebeten. Het werk van een steenmarter die erin slaagde het hok binnen te dringen. "Zo wordt je hobby wel verpest", zegt Zweers. Hij heeft op alle plekken nu gaas aangebracht om de rest van zijn duiven te beschermen. Steenmarters vormen een beschermde diersoort.

Foto: LC/Siep van Lingen

Bron: website Dagblad van het Noorden, 20 juli 2013

...en...

Steenmarters vertragen sloop pand in Den Ham

27 juli 2013 | Laatste update: 27 juli, 11:07

DEN HAM - De sloop van het voormalige pand van De Smithhoek ligt stil door de aanwezigheid van steenmarters. Voor het werk kan worden voortgezet, moeten de dieren naar een andere plek worden gebracht. De school wordt momenteel bovendien extra in de gaten gehouden vanwege overlast door hangjongeren.

Fotograaf: Lenneke Lingmont

Bron: website Tubantia, 27 juli 2013

...en...

Steenmarters terroriseren wijk Oosterwolde

Gepubliceerd op 22 augustus 2013, 07:00
Laatst bijgewerkt op 22 augustus 2013, 08:09

OOSTERWOLDE - Stankoverlast, flinke schade aan auto's en geplunderde vogelnesten. Steenmarters maken bewoners in Oosterwolde-Noord het leven zuur.

"Ik durf de zolder niet meer op", zegt bewoonster Petra Oosterloo. De steenmarters zitten bij haar onder het dak. 's Nachts maken ze flink wat lawaai.

Bij buurman Pieter Lindeboom is de airco van de auto vernield. „Meer dan €1000 schade, vlak voordat we op vakantie gingen. Bij een ander was de schade nog groter."

Bron: website Leeuwarder Courant, 22 augustus 2013

...zelfs...

Eén front nodig tegen de steenmarter

Wethouder wil kunnen schieten op steenmarters

Bron: Dagblad van het Noorden, 26 oktober 2013

Is deze 'slechte pers' terecht?

Vaak erg sensatiegericht

Maar de overlast is er wél

Wat te doen? Biedt handelingsperspectief

- Preventie
- Problemen aanpakken

Praktische voorbeelden komen later

Nu: hoe richt je beleid in?

- Ruimtelijke ingreep
- Overlast

Steenmarters en ruimtelijke ingrepen

Steenmarter op Tabel 2 van Flora- en faunawet

Bij ontheffing (of gedragscode) wordt getoetst:

- In welke mate functionaliteit van vaste rust- of verblijfplaatsen wordt aangetast
- Of gunstige staat van instandhouding in gevaar is (nationaal niveau)

Ontheffing:

- Wordt normaliter onder voorwaarden verleend
- Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden
- Dier verjagen

Potentieel knelpunt: voldoende, tijdig en deskundig onderzoek

Beleid: wijs initiatiefnemers op dit risico in steenmartergebieden

Steenmarters en overlast

Burger moet aankloppen bij gemeente

Ontheffing nodig? Dan naar provincie

Hier meer problemen dan bij ruimtelijke ingrepen

Waarom?

- Het gaat om burgers, beperkte kennis van soort en regels
- Weten niet waar ze terecht kunnen
- Kans op terugkerende overlast
- Maatregelen voor rekening van burger
- Zien niet waar de bescherming voor dient

Waar leidt dit toe?

Steenmarters en overlast: preventie

Steenmarter straks in het hele land?

Wees voorbereid op aanwezigheid!

Kijk vooruit: maak een beheerplan op gemeenteniveau

- Welke preventieve maatregelen zijn mogelijk?
- Waar meld je overlast?
- Hoe ziet de procedure er uit?
- Welke maatregelen zijn toegestaan als preventie niet heeft geholpen?

Cruciaal: communiceer proactief over dit plan en herhaal dat

Steenmarters en overlast: oplossen

Zorg voor loket dat hulp biedt:

- Gemeente is aanspreekpunt: investeer in kennis (cursus KAD)
- Capaciteit beperkt? Regel het slim, zoals in Noord-Brabant:
  - Netwerk van deskundige vrijwilligers, met steun van provincie
  - Opgezet door Coördinatiepunt Landschapsbeheer & Zoogdiervereniging
  - Centrale coördinator
  - Gemeente neemt abonnement
  - Gemeente belt vrijwilliger bij melding
  - Vrijwilliger handelt het af en krijgt reiskostenvergoeding
- Vergelijkbaar systeem in Friesland door Landschapsbeheer

Vaak is verstrekken van informatie al afdoende, of gaat het om andere soort

Grijp in waar het nodig is, maar...

... biedt wel alternatieven voor de steenmarter!

Juridische basis

Provincies zijn bevoegd gezag

Procedures verschillen, trend is: makkelijker maken

Voorbeeld provincie Gelderland:

- Nieuwe beleidslijn in september 2013
- Gemeentes kunnen een 'generieke' ontheffing krijgen
- Zij kunnen zo sneller in actie komen
- Zitten voorwaarden aan, zoals:
  - Bescherming is uitgangspunt
  - Doden van steenmarters is verboden
  - Gemeente-ambtenaar moet steenmartercursus van KAD hebben gevolgd
  - Bij afdichten verblijfplaats moet alternatief worden geboden
  - Alleen ingrijpen bij echte overlast, dus niet bij aanwezigheid in schuren

Andere provincies geven een ontheffing af o.b.v. een beheerplan

Advies

Uitdaging: samenleven met steenmarters

Hoe?

- Kijk vooruit – de steenmarter verspreidt zich
- Informeer burgers – waar kun je terecht en wat is mogelijk?
- Bied hulp – niet met kluitje in het riet
- Regel juridisch kader – praktische ontheffingverlening, niet elk geval apart
- Voorkom 'slechte pers' – communiceer proactief, stimuleer tijdig deskundig onderzoek
- Leg uit – vertel waarom steenmarters beschermd zijn
- Help ook de steenmarter – zorg voor alternatieven wanneer de verblijfplaats wordt weggenomen

Dank voor uw aandacht!

Zijn er nog vragen?

